

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Andrzej Jakubiak

DNU/045/6/1/2016/JF
(przy udzielaniu odpowiedzi prosimy powołać się na w/w sygn.)

Warszawa, 4 marca 2016 r.

**Podmioty uprawnione do badania
sprawozdań finansowych**
/wg rozdzielnika/

Szanowni Państwo,

W związku z trwającym procesem badania rocznych sprawozdań finansowych sporządzonych przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji za 2015 r., niniejszym organ nadzoru pragnie zwrócić uwagę biegłych rewidentów na następujące kwestie.

Zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej oraz Międzynarodowymi Standardami Badania, badanie sprawozdania finansowego powinno dostarczyć podstaw do stwierdzenia, m.in., że możliwość kontynuowania działalności przez jednostkę w niezmnieszonej istotnie zakresie nie jest poważnie zagrożona w okresie przynajmniej 12 najbliższych miesięcy od dnia bilansowego.

Standardy rewizji finansowej określają, iż biegły rewident jest zobowiązany ocenić wiarygodność złożonej przez kierownika jednostki deklaracji o zdolności kontynuowania działalności. W przedmiotowym zakresie biegły rewident powinien ocenić realność przesłanek i planów leżących u podstaw tej deklaracji.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu nadzoru przykładem istotnego zdarzenia, które powinno podlegać szczególnej analizie biegłych rewidentów w kontekście oceny zdolności do kontynuowania działalności przez badaną jednostkę jest wpływ zmian regulacji prawnych obowiązujących zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji.

Od 1 stycznia 2016 r. do polskiego porządku prawnego zostały wdrożone wymogi systemu Wypłacalność II. Należy zwrócić uwagę, że ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. poz. 1844) (dalej: ustawa) wprowadziła fundamentalne zmiany w zakresie zasad prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji, w tym w szczególności w odniesieniu do kwestii związanych z gospodarką finansową oraz sposobem wyznaczania paramentów określających wypłacalność. Z treści art. 250 ust. 3 ustawy wynika obowiązek nałożony na zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji do ciągłego monitorowania wysokości dopuszczonych środków własnych oraz kapitałowego wymogu wypłacalności. Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji muszą również w ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności dokonywać w sposób ciągły oceny zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności, minimalnym wymogiem wypłacalności oraz wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno- ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, co wynika z art. 63 ust. 1 ustawy. Ponadto zakłady mają obowiązek informowania organu nadzoru o stwierdzeniu niezgodności z wymogami kapitałowymi, jak również o ryzyku wystąpienia takiej niezgodności w ciągu najbliższych 3 miesięcy (art. 312 ust. 1 i art. 313 ust. 1 ustawy).

Mając na uwadze powyższe, w opinii organu nadzoru, w trakcie prowadzonego badania sprawozdania finansowego za 2015 r. biegły rewident dokonując oceny możliwości kontynuowania działalności przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji powinien uwzględnić kwestię wystarczalności kapitałowej zakładów wg stanu na dzień 1 stycznia 2016 r., jak też w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że przepis art. 283 ust. 1 pkt. 2 i 3 ww. ustawy w istotnych aspektach powieliła treść dotychczas obowiązującego art. 172 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej. Przedmiotowy przepis nakłada na biegłego rewidenta obowiązek powiadomienia organu nadzoru o faktach wskazujących m.in na naruszenie przepisów prawa dotyczących warunków wykonywania działalności przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji oraz zakłócenie ciągłości działania zakładu. Niewątpliwie naruszenie wymogów kapitałowych, jak też ryzyko niespełnienia wymogów kapitałowych jest jedną z głównych przesłanek nakładających na biegłego rewidenta obowiązek informacyjny względem organu nadzoru.

Dodatkowo należy wskazać, że prawodawca w art. 283 ust. 3 ustawy przyznał organowi nadzoru prawo do bezpośredniego żądania od biegłego rewidenta przekazania informacji i wyjaśnień dotyczących przeprowadzanego badania sprawozdania finansowego zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji w zakresie niezbędnym dla wykonywania zadań z zakresu nadzoru. Powyższe powoduje, że przekazywanie wyjaśnień na żądanie organu nadzoru, zgodnie z art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1011, z późn. zm.) nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.

Z uwagi na powyższe, organ nadzoru oczekuje, że biegli rewidenci w trakcie badania sprawozdań finansowych sporządzonych przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji za rok 2015, zwrócą szczególną uwagę na kwestię spełniania przez zakłady, obowiązujących od 2016 roku, wymogów kapitałowych. W opinii organu nadzoru poziom ww. parametrów ma kluczowy wpływ na możliwość kontynuacji działalności przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji. Powyższe również implikuje po stronie biegłych prowadzących badanie sprawozdań finansowych sporządzonych za 2015 r. konieczność omówienia przedmiotowej kwestii z Zarządem i Komitetem Audytu badanej jednostki oraz włączenia do dokumentacji z badania stosownych wniosków.

Zpowiada
PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
A. Jakubiak
Andrzej Jakubiak

Do wiadomości:

1. **Pan Krzysztof Burnos**
Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
Al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa
2. **Pan Piotr Nowak**
Przewodniczący Komisji Nadzoru Audytowego
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów